

ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

2025 ԹՎԱԿԱՆԻ 1-ԻՆ ԿԻՍԱՄՅԱԿԻ ԸՆԹԱՑՔՈՒՄ ՋԱՐԳԱՑՄԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐԻ ՄՇԱԿՄԱՆ ԵՎ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ԲԱԺՆԻ ԿԱՏԱՐԱԾ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

Հաշվետու ժամանակահատվածում բաժնի կողմից գործառույթների շրջանակներում իրականացվել են հետևյալ աշխատանքները.

Կազմակերպվել է մարզի ընթացիկ և հեռանկարային սոցիալ-տնտեսական զարգացման ծրագրերի մշակման, ծրագրերի նախագծերի քննարկման համար անհրաժեշտ փաստաթղթերի, զեկուցման նյութերի հավաքագրման, պատրաստման աշխատանքները:

Կազմակերպվել և իրականացվել է տնտեսական վիճակի վերլուծություն, ծրագրերի կատարման ընթացքի և արդյունքների վերլուծության աշխատանքներ: Ապահովվել է տնտեսական գործունեություն իրականացնող ձեռնարկությունների, ոլորտով զբաղվող նախարարությունների, գերատեսչությունների, մարզային կառույցների և հասարակական կազմակերպությունների միջև ակտիվ համագործակցություն:

Տարբեր ոլորտներով և ձևաչափերով կազմվել են ընթացիկ հաշվետվություններ:

Զբոսաշրջություն

Զբոսաշրջության բնագավառի պետական քաղաքականության իրականացման նպատակով ապահովվել է բոլոր շահագրգիռ կողմերի՝ պետական կառավարման ու տեղական ինքնակառավարման մարմինների, մասնավոր հատվածի և բնակչության ակտիվ ու արդյունավետ համագործակցությունը, որն էլ նպաստել է զբոսաշրջիկների թվի աճին: Չնայած զբոսաշրջիկների թիվը 2023 թվականի համեմատությամբ չի աճել,որը պայմանավորված է ՌԴ –ի զբոսաշրջիկների թվի կրճատմամբ, սակայն էականորեն ավելացել է եվրոպացի զբոսաշրջիկների թիվը:

Մարզում զբոսաշրջության առավել զարգացման և աշխուժացման նպատակով բաժինը մասնակցել է տարաբնույթ ներդրումային ծրագրերի կազմման և մշակման աշխատանքներին:

Հարկ է նշել, որ ՀՀ-ում մշակվել է զբոսաշրջային 10 կլաստեր, որոնց մշակման և հիմնավորման աշխատանքներին ակտիվ մասնակցել է ՀՀ Վայոց ձորի մարզպետի աշխատակազմը, մասնավորապես զարգացման ծրագրերի մշակման և իրականացման բաժինը, որի արդյունքում վերոնշյալ 10 կլաստերից 3-ն իրականացվում է մարզում:

Ստորև ներկայացնում ենք նշված կլաստերները.

1. «Տեղական տնտեսության և ենթակառուցվածքի զարգացման» ծրագրի «Ինստիտուցիոնալ զարգացում» բաղադրիչի շրջանակներում «Արենի հանգույցի վերականգնում» ենթածրագրի (միջազգային կազմակերպության կողմից կատարվել է ծրագրի արդյունավետության գնահատումը, որն ավարտվել է 2024 թ.-ի փետրվարին: Դրան հաջորդել է իրականացման փուլը: (Նախատեսվում է մոտավորապես 3 մլն ԱՄՆ դոլլարին համարժեք ներդրումներ),
2. Տեղական տնտեսության և ենթակառուցվածքի զարգացման» ծրագրի «Ինստիտուցիոնալ զարգացում» բաղադրիչի շրջանակներում հիմնանորոգվել և կառուցվել են Ջերմուկ քաղաքի զբոսաշրջային ենթակառուցվածքները: Ծրագրի ընդհանուր արժեքը կազմում է 2,5 մլրդ ՀՀ դրամ, որից 2024 թվականին իրականացվել են 1,9 մլրդ դրամի շինարարական աշխատանքներ:
3. Տեղական տնտեսության և ենթակառուցվածքների զարգացման ծրագրի «Եղեգիսի զբոսաշրջային կլաստեր»:

Ծրագրի մշակման և արդյունավետության գնահատման աշխատանքներն սկսվել են սեպտեմբերից: Ծրագրի շրջանակներում իրականացվել են կարիքների վերհանման և վերլուծական աշխատանքներ: Հոկտեմբեր ամսին մարզպետի աշխատակազմում շահագրգիռ կազմակերպությունների հետ քննարկվել է ծրագրի նախնական տարբերակը: Ներկայացված առաջարկների համատեքստում

Զբոսաշրջության կոմիտեի և Սիվիլիտա Արմենիա ընկերության հետ համատեղ մշակվել է «Եղեգիս զբոսաշրջության կլաստերի հայեցակարգը»: Ծրագրի ընդհանուր արժեքը նախնական հաշվարկներով կազմում է 5 մլրդ ՀՀ դրամ:

Աշխատանքներ են կատարվել մարզի մոտ 1400 պատմամշակութային և ճարտարապետական հուշարձանների, բնական տեսարժան վայրերի, բուսական և կենդանական աշխարհի բազմազանության, էկոլոգիապես մաքուր մթերքների արտադրության, առողջարանների և հանգստյան գոտիների ճանաչվածությունը և ձմեռային զբոսաշրջության համար նրանց կարողությունները պատշաճ ներկայացնելու ուղղությամբ՝ դրանով իսկ մարզը դարձնելով զբոսաշրջության համար գրավիչ և նպաստավոր տարվա 4 եղանակների համար: Պարբերաբար իրականացված մշտադիտարկումների ընթացքում լուսանկարվել են պատմամշակութային և ճարտարապետական հուշարձանները և վերհանվել են առկա հիմնախնդիրները՝ հետագայում լուծելու նպատակով:

ՀՀ Էկոնոմիկայի նախարարության Զբոսաշրջության կոմիտեի հետ համատեղ քննարկվել են Վայոց ձորի տուրիստական այլընտրանքային եղանակների զարգացման ուղղությունները, հեռանկարները և իրականացման ռազմավարությունը:

Հավաքագրվել և ՀՀ Էկոնոմիկայի նախարարության զբոսաշրջության կոմիտե է ներկայացվել ՀՀ Վայոց ձորի մարզի հիմնական այցելվող տեղեկատվական վահանակների տեղադրման կարիք ունեցող պատմամշակութային վայրերի ցանկը:

Մասնակցել է Վայոց ձորի զբոսաշրջային քարտեզի ռեսուրսների հավաքագրման աշխատանքներին:

Հավաքագրվել և վերլուծվել է մարզի հյուրանոցային տնտեսության օբյեկտների վերաբերյալ տեղեկատվությունը և ներկայացվել ՀՀ Էկոնոմիկայի նախարարության զբոսաշրջության կոմիտե:

Արտաքին կապեր

Արտաքին կապերի զարգացման արտասահմանյան և միջազգային կազմակերպությունների հետ գործնական փոխշահավետ կապերի ստեղծման ուղղությամբ պարբերաբար իրականացվել են աշխատանքները:

Մշտական ուշադրության կենտրոնում է գտնվել բազմակողմանի համագործակցային հարաբերությունների զարգացումն ու խորացումը:

Վայոց ձորի մարզը մշտապես կարևորում է սփյուռքահայերի, սփյուռքի կառույցների և հատկապես գործընկեր մարզերում հայկական համայնքների հետ աշխատանքի դերը ինչպես Հայաստան-Սփյուռք գործակցության, այնպես միջտարածաշրջանային համագործակցության ամրապնդման և զարգացման գործում, որի արդյունքում ամուր կապեր են հաստատվել արտասահմանում գտնվող հայ համայնքների և կառույցների հետ: Մասնակցել է նաև մարզի բոլոր համայնքների երիտասարդների հավաքագրման աշխատանքներին:

ՀՀ Վարչապետի մոտ կայացած խորհրդակցության արձանագրության կետերի վերաբերյալ հանձնարարականները ներկայացրել է մարզի համայնքներին և ընթացքի մասին տեղեկատվությունը տրամադրել ՀՀ ՏԿԵՆ:

Հավաքագրվել և ՀՀ ՏԿԵՆ է ներկայացվել մինչև 50 միկրոն հաստությամբ պոլիէթիլենային պարկերի և տոպրակների վաճառքի արգելքն իրականացնելու ուղղությամբ ՏԻՄ-երի կողմից տարվող վերահսկողության վերաբերյալ ամբողջական տեղեկատվություն:

Սուբվենցիոն ծրագրեր

2024 թվական տեղափոխված ծրագրերն՝ ըստ համայնքների

2024 թվականից 2025 թվական տեղափոխվել են 6 ծրագիր և 2 ենթածրագիր.

Արենի համայնք՝ 1 ծրագիր և 2 ենթածրագիր,

Եղեգիս համայնք՝ 2 ծրագիր,

Ջերմուկ համայնք՝ 1 ծրագիր,

Եղեգնաձոր համայնք՝ 1 ծրագիր,

Վայք համայնք՝ 1 ծրագիր:

ԱՐԵՆԻ ՀԱՄԱՅՆՔ

1. «Արենի համայնքի Արենի բնակավայրում մանկապարտեզ տանող 16-րդ և 17-րդ փողոցների կառուցում սալիկապատմամբ».

Ընդհանուր գումարը՝ **157 029 330 ՀՀ դրամ /ըստ պայմանագրերի արժեքների/**,
Շինարարական աշխատանքներ իրականացնող կազմակերպություն՝ **«ԲԻԴԵՔ» ՍՊԸ**,

Տեխնիկական հսկողություն իրականացնող կազմակերպությունը՝

«ՊՈՌՇԱԲԵՐԴՇԻՆ» ՍՊԸ,

Ծրագրի սկիզբ՝ **30.05.2024թ.**,

Ծրագրի ավարտ՝ **29.12.2024թ.** /ՀՀ կառավարության որոշմամբ՝ մինչև 2025թ. նոյեմբերի 1/,

Կատարված աշխատանքների տոկոսը՝ **40 %**,

Ծրագիրը տեղափոխվել է 2025 թվական նախագծում փոփոխություն կատարելու պատճառով. շինարարությունը դադարեցվել էր մոտավորապես 2 ամիս /լրացուցիչ հենապատի կառուցում/:

2. «Արենի համայնքի 1. Գնիշիկ բնակավայրում «Կարմիր քար» ջրագծի մասնակի նորոգում, 2. Խաչիկ բնակավայրում «40 աղբյուրներ» ջրաղբյուրի խմելու ջրատարի 3.0կմ ջրագծի, 3. Չիվա բնակավայրում «Բարսեղի աղբյուր» ջրաղբյուրի ջրագծի, 4. Չիվա բնակավայրում կոյուղու մաքրման կայանի կառուցում».

Ընթացքն՝ ըստ ենթածրագրերի

2.1. Գնիշիկ բնակավայրում «Կարմիր քար» ջրագծի մասնակի նորոգում.

Ընդհանուր գումարը՝ **4,404,400 ՀՀ դրամ /ըստ պայմանագրերի արժեքների/**,

Շինարարական աշխատանքներ իրականացնող կազմակերպություն՝ **«ԱՐՄՀԱԿ» ՍՊԸ**,

Տեխնիկական հսկողություն իրականացնող կազմակերպությունը՝

«ՊՈՌՇԱԲԵՐԴՇԻՆ» ՍՊԸ,

Ծրագրի սկիզբ՝ **06.06.2024թ.**,

Ծրագրի ավարտ՝ **30.12.2024թ.** /ՀՀ կառավարության որոշմամբ՝ մինչև 2025թ. նոյեմբերի 1/,
Շինարարի՝ լիցենզիա չունենալու պատճառով ծրագիրը տեղափոխվել է 2025 թվական:
Հայտարարվել է նոր մրցույթ:

**2.2. Խաչիկ բնակավայրում «40 աղբյուրներ» ջրաղբյուրի խմելու ջրատարի
3. Օկմ ջրագծի կառուցում.**

Ընդհանուր գումարը՝ **5,483,000 ՀՀ դրամ** /ըստ պայմանագրերի արժեքների/,
Շինարարական աշխատանքներ իրականացնող կազմակերպություն՝ **«Խաչիկ
Գրիգորյան» Ա/Ձ,**
Տեխնիկական հսկողություն իրականացնող կազմակերպությունը՝
«ՊՌՈՇԱԲԵՐԴՇԻՆ» ՍՊԸ,
Ծրագրի սկիզբ՝ **06.06.2024թ.,**
Ծրագրի ավարտ՝ **30.12.2024թ.** /ՀՀ կառավարության որոշմամբ՝ մինչև 2025թ. նոյեմբերի 1/,
Կատարված աշխատանքների տոկոսը՝ **95 %,**
Ծրագիրը տեղափոխվել է 2025 թվական տեղանքների բարձր և լեռնային գոտում գտնվելու հանգամանքի և կլիմայական պայմանների պատճառով:
Աշխատանքները վերսկսվել են:

ԵՂԵԳԻՍ ՀԱՄԱՅՆՔ

1. «Եղեգիս համայնքի Շատին, Քարագլուխ, Հերմոն բնակավայրերի խմելու ջրագծերի կառուցում և Աղնջաձոր բնակավայրի ՕԿՋ-ի կառուցման աշխատանքներ».

Ընդհանուր գումարը՝ **46,020,000 ՀՀ դրամ,**
Շինարարական աշխատանքներ իրականացնող կազմակերպություններ՝
«Պրոստորոյ» ՍՊԸ,
Տեխնիկական հսկողություն իրականացնող կազմակերպությունը՝

«ՍՏՅՈՊՇԻՆ» ՍՊԸ,

Ծրագրի սկիզբ՝ **10.05.2024թ.**,

Ծրագրի ավարտ՝ **31.08.2024թ.** /ՀՀ կառավարության որոշմամբ՝ մինչև 2025թ. նոյեմբերի 1/,

Կատարված աշխատանքների տոկոսը՝ **95 %**,

Ծրագիրը տեղափոխվել է 2025 թվական՝ տեխսկիչի լիցենզիայի ավարտման պատճառով:

2. «Եղեգիս համայնքի Շատին, Քարագլուխ, Հորբատեղ, Հորս, Արտաբույնք, Թառաթումբ և Աղնջաձոր բնակավայրերի ոռոգման առունների վերանորոգում».

Ընդհանուր գումարը՝ **81,170,000 ՀՀ դրամ**,

Շինարարական աշխատանքներ իրականացնող կազմակերպություն՝ **«Գիմզա Բիլդինգ» ՍՊԸ,**

Տեխնիկական հսկողություն իրականացնող կազմակերպությունը՝

«ՍՏՅՈՊՇԻՆ» ՍՊԸ,

Ծրագրի սկիզբ՝ **20.05.2024թ.**,

Ծրագրի ավարտ՝ **30.10.2024թ.** /ՀՀ կառավարության որոշմամբ՝ մինչև 2025թ. նոյեմբերի 1/,

Կատարված աշխատանքների տոկոսը՝ **100 %**,

Ծրագիրը տեղափոխվել է 2025 թվական՝ տեխսկիչի լիցենզիայի ավարտման պատճառով:

ՋԵՐՄՈՒԿ ՀԱՄԱՅՆՔ՝ 2 ծրագիր

1. «Կեչուտ գյուղի հանդիսությունների սրահի հիմնանորոգում, Կեչուտ գյուղի բակային տարածքի աստիճանների և հենապատի կառուցում, Գնդեվազ գյուղի գերեզմանատում տանող աստիճանների կառուցում».

Ծրագիրը տեղափոխվել է 2025 թվական նախագծի առկա թերությունների պատճառով:

Հայտարարվել է նոր մրցույթ:

ԵՂԵԳՆԱԾՈՐ ՀԱՄԱՅՆՔ՝ 1 ծրագիր

1. «Եղեգնածոր համայնքի Եղեգնածոր բնակավայրի Վարդան Զորավար փողոցի բարեկարգում և ասֆալտապատում».

Ընդհանուր գումարը՝ **98,040,340 ՀՀ դրամ,**

Շինարարական աշխատանքներ իրականացնող կազմակերպություն՝ **«Էլիտ Սթար» ՓԲԸ,**

Տեխնիկական հսկողություն իրականացնող կազմակերպությունը՝

«Վահրամ Կնյազյան» Ա/Ձ,

Ծրագրի սկիզբ՝ **21.10.2024թ.,**

Ծրագրի ավարտ՝ **21.03.2025թ.** /ՀՀ կառավարության որոշմամբ՝ մինչև 2025թ. նոյեմբերի 1/,

Կատարվել է աշխատանքների՝ **98 %,**

Ծրագիրը տեղափոխվել է 2025 թվական, քանի որ նախագծով նախատեսված է շինարարական աշխատանքների ընթացքը սահմանել 5 ամիս:

ՎԱՅՔ ՀԱՄԱՅՆՔ՝ 1 ծրագիր

1. «Վայք համայնքի Սերս, Բարձրունի, Խնձորուտ և Նոր Ազնաբերդ բնակավայրերի գյուղամիջյան փողոցների ասֆալտապատման աշխատանքներ».

Ընդհանուր գումարը՝ **165,557,288 ՀՀ դրամ,**

Շինարարական աշխատանքներ իրականացնող կազմակերպություն՝ **«Վայքի ՃՇՇ» ՓԲԸ,**

Տեխնիկական հսկողություն իրականացնող կազմակերպությունը՝

«Վահրամ Կնյազյան» Ա/Ձ,

Ծրագրի սկիզբ՝ **28.06.2024թ.,**

Ծրագրի ավարտ՝ **04.02.2025թ.** /ՀՀ կառավարության որոշմամբ՝ 2025թ. մինչև նոյեմբերի 1/,

Ծրագիրը տեղափոխվել է 2025 թվական՝ համայնքի ֆոնդային բյուջեում գումար չլինելու պատճառով:

Աշխատանքները վերսկսվել են, կատարվել է աշխատանքների՝ **90 %-ը:**

2023 թվականից 2025 թվական տեղափոխված

1. «Արենի համայնքի Ելփին բնակավայրում մանկապարտեզի շենքի կառուցում».

Ընդհանուր գումարը՝ **334,340,000 ՀՀ դրամ,**

Շինարարական աշխատանքներ իրականացնող կազմակերպություն՝

«Ավետիսյանշին մոնտաժ» ՍՊԸ,

Տեխնիկական հսկողություն իրականացնող կազմակերպությունը՝

«ՊՌՈՇԱՐԵՐԴՇԻՆ» ՍՊԸ,

Ծրագրի սկիզբ՝ **20.05.2023թ.,**

Ծրագրի ավարտ՝ **29.05.2025թ.** /ՀՀ կառավարության որոշմամբ՝ 2025թ. մինչև նոյեմբերի 1/,

Ծրագիրը տեղափոխվել է 2025 թվական, քանի որ նախագծով նախատեսված է շինարարական աշխատանքների ընթացքը սահմանել 24 ամիս:

Աշխատանքներն ընթացքի մեջ են, կատարվել են **80 %-ով:**

2025 թվականին հաստատված սուբվենցիոն ծրագրեր

2024 թվականի դեկտեմբերի 9-ի դրությամբ ՀՀ տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն է ներկայացվել Հայաստանի Հանրապետության համայնքների տնտեսական և սոցիալական ենթակառուցվածքների զարգացմանն ուղղված սուբվենցիայի ծրագրերի 14 ամբողջական փաթեթ՝ **2 մլրդ 531 մլն 057 հազ 896 ՀՀ դրամ** արժողությամբ, **որից 925 մլն 180 հազ 644 ՀՀ դրամ կամ 36,55 %-ը համայնքների ներդրումն է, 1 մլրդ 605 մլն 877 հազ 252 ՀՀ դրամը կամ 63,45 %-ը՝ սուբվենցիայի գումարն է:**

Ծրագրային հայտերի գնահատման միջգերատեսչական հանձնաժողովի կողմից 14 ծրագրից ընդամենը հաստատվել է **10 ծրագիր: 2 ծրագիր** (Արենի համայնք) հետաձգվել է՝ սուբվենցիոն ծրագրերի ուղղությունների առաջնահերթությունից ելնելով, 1 ծրագիր (Եղեգնաձոր համայնք) ընթացքի մեջ է, ներկայացվել է հանձնաժողովի քննարկմանը, իսկ Վայք համայնքից **1 ծրագիր** մասով ստացված լրամշակումները չեն կատարվել:

Հաստատված ծրագրեր

Եղեգնաձոր համայնք

1. Եղեգնաձոր համայնքի Գլաձոր բնակավայրի ներհամայնքային փողոցների ասֆալտապատում,
2. Եղեգնաձոր համայնքի Եղեգնաձոր, Մալիշկա, Գետափ, Գլաձոր և Վերնաշեն բնակավայրերի ոռոգման ցանցի վերակառուցում,
3. Եղեգնաձոր համայնքի Մալիշկա բնակավայրի ներհամայնքային փողոցների ասֆալտապատում,
4. Եղեգնաձոր համայնքի նոր քաղաքային գերեզմանոցի կառուցում:

Արենի համայնք

1. Արենի համայնքի Արփի բնակավայրում 940 գծմ ոռոգման ցանցի կառուցում,
2. Արենի համայնքի Արենի բնակավայրի խմելու ջրի ֆիլտրող կառուցվածքի կառուցում, Արփի բնակավայրում «Ջրովանքի ձոր» տարածքում խմելու ջրագծի արտաքին ցանցի 500գծմ հատվածի հիմնանորոգում, Ելփին բնակավայրում խմելու ջրի ՕԿՋ-ի և ներքին ցանցի կառուցում, Չիվա բնակավայրում խմելու ջրի ՕԿՋ-ի և ներքին ցանցի կառուցում:

Վայք համայնք

1. Վայք համայնքի Մարտիրոս բնակավայրի 3-րդ փողոցի հիմնանորոգում,
2. Վայք համայնքի Գոմք բնակավայրի 4-րդ և 5-րդ փողոցների, Զառիթափ բնակավայրի 3-րդ, 8-րդ, 12-րդ փողոցների, Եռաբլուրի անցուղու, 3-րդ փողոցի 1-ին նրբանցքի, Արտավան բնակավայրի 1-ին փողոցի Սարավան բնակավայրի 3-րդ, 5-րդ և 7-րդ փողոցների, Ազատեկ բնակավայրի 2-րդ փողոցի, Արին բնակավայրի 1-ին և 6-րդ փողոցների, Փոռ բնակավայրի 2-րդ, 3-րդ և 6-րդ փողոցների, Զեդեա բնակավայրի 3-րդ փողոցի, Հերիեր բնակավայրի 18-րդ փողոցի, Իսրայել Օրի փողոցի 165գծմ և Իսրայել Օրի 1-ին նրբանցքի 52գծմ հիմնանորոգում:

Եղեգիս համայնք

1. ՀՀ Վայոց ձորի մարզի Եղեգիս համայնքի Քարագլուխ բնակավայրի խմելու ջրագծի կառուցում,
2. ՀՀ Վայոց ձորի մարզի Եղեգիս համայնքի Քարագլուխ, Արտաբույնք, Գողթանիկ, Սալի, Աղնջաձոր, Հորբատեղ, Հորս և Թառաթումբ բնակավայրերի ոռոգման առուների կառուցում:

2 ծրագիր (Արենի համայնք՝ «Աղբատար մեքենայի ձեռքբերում» և «Էքսկավատոր մեքենայի ձեռքբերում») հետաձգվել են՝ սուբվենցիոն ծրագրերի ուղղությունների առաջնահերթությունից ելնելով:

1 ծրագիր՝ «Եղեգնաձոր բնակավայրի թիվ 2 և թիվ 5 մանկապարտեզների բակերի բարեկարգում» ծրագիրն ընթացքի մեջ է, ներկայացվել է հանձնաժողովի քննարկմանը:

1 ծրագիր՝ «Վայք համայնքի Ագատեկ բնակավայրի ջրագծերի, գլխամասային կառույցների, արտաքին և ներքին ջրագծերի հիմնանորոգում» մասով լրամշակումներ չեն կատարվել:

**Չարգացման ծրագրերի մշակման և իրականացման
բաժնի պետ Ա. Կոստանյան**